

Lapsiperheet

Barnfamiljer

02/2010 | <http://www.lape.fi>

Sisällys:

Pääkirjoitus: Yhteiskunnan yksi iso perhe	3
Mistä aiheesta sinä haluaisit lukea Lapsiperheet-lehdestä?	3
Keskustelupalstalla nyt	3
Avoimet tehtävät	3
Lape uutiset	4
Lapsiperheiden Etujärjestön tavoitteet hallituskaudelle 2011-15	5
Epäkohdat motivoivat Janne Kyllin toimimaan	7
Meidän perheen jouluku	8
Yhdistysvieraana Lasten Oikeuksien Tuki Ry eli Lotry	10
Kolumni: Jouluku on taas	11

Yhteystiedot:

JÄSENSIHTTEERI

Emilia Jääskeläinen
jasensihiteeri@lape.fi

RAHASTONHOITAJA

Anne Liias
rahastonhoitaja@lape.fi

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Anna Lanäs-Nevala, Kempele
puh. 044 317 1282
anna.lanas@gmail.com

Varapuheenjohtaja

Johanna Happonen, Vantaa
johanna.happonen@netti.fi

SIHTEERI

Sanna Hamström, Porvoo
puh. 050 595 7410
sannahamstrom@gmail.com

MUUT HALLITUKSEN JÄSENET

Roberta Fabritius, Rovaniemi
rfabritius@gmail.com

Henrietta Janhonen, Porvoo
henrietta.janhonen@hotmail.com

VARAJÄSEN

Laura Hiltunen, Kuopio
ljallio@hotmail.com

KOTISIVUT

<http://www.lape.fi>

TAITTO

Edward Stewart
stewart.eddie@gmail.com

Yhteistyökumppanit

Leikkien.fi

www.leikkien.fi

Vauvatar

www.babyshop.fi

Condiana

www.condiana.fi

Taidekehystämö Hyvärinen

www.taidehyvarinen.fi

Art Of Music

www.artofmusic.fi

LeluTalo

www.lelutalo.fi

Pinjata

www.pinjata.fi

Vauvatavara.net

www.vauvatavara.net

Vekaravintti

www.vekaravintti.fi

Yhteistyökumppanit tarjoavat alennuksia tuotteistaan/palveluistaan Lape:n jäsenille. Katso tarkemmat tiedot kotisivuiltamme <http://lape.fi/jasennyys/jasenedut/>

Lapsiperheet

Barnfamiljer
02/10

on Lapsiperheiden Etujärjestön julkaisema, kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä lehti. Lehdessä käsitellään lapsiperheitä koskevia yhteiskunnallisia asioita ja pyritään vahvistamaan vanhempien asemaa lastensa ensisijaisina kasvattajina.

Yhteiskunnan yksi iso perhe

Lapessa on oltu monta kertaa tilanteessa, jossa kampanjoitaessa jonkin asian puolesta on huomattu monen muun tahon tekävän samaa työtä samanaikaisesti. Olisikin tarpeen lisätä järjestöjen välistä yhteistyötä ja yhdistää mahtavia voimavaroja.

Suomessa on paljon erikokoisia ja – näköisiä lapsi- ja perhejärjestöjä, joista kukin on erikoistunut omaan painopistealueeseensa, kuten esimerkiksi perhepolitiikka, lasten oikeudet, uusperheet tai yksinhuoltajaperheet. Lopputavoite on kuitenkin yhteinen. Siksi yhteistyötä kannattaa tehdä aina kun mahdollista, jotta ei turhaan hajoteta voimavaroja.

Laajemmin katsottuna myös muut yhdistykset ja liitot, esimerkiksi ikäihmisten järjestöt ja liikuntaseurat, ovat ystäviämme. Meillähän on kaikilla loppujen lopuksi sama tavoite: ihmisten hyvinvointi.

Otetaan mukaan porukkaan myös kaupungit ja kunnat! Kunnat saisivat asialleen omistautuneita järjestäjiä tapahtumille ja harrastus- ja vertaistukiryhmille. Yhdistykset taas saisivat käyttöönsä tiloja sekä tarvittavaa näkyvyyttä, jotta käyttäjät löytävät tar-

jonnin. Perheet, ikäihmiset, lapset ja nuoret – kaikki seudun asukkaat oikeastaan – saisivat maksuttomia mahdollisuuksia harrastaa ja osallistua.

Uusi ajatus tämä ei toki ole, ovathan järjestöt ja kunnat tehneet ennenkin yhteistyötä, Lape mukaan lukien. Lapsenkengissään toimintatapa kuitenkin vielä on. Ennakkoasenteet ja reviiritietous tulisi unohtaa tyystin, ja vain nauttia täysin rinnoin yhteisistä arvoista ja toimintamahdollisuuksista.

Tällä hetkellä Lape virittelee yhteistyötä muun muassa Lasten Oikeuksien Tuki Ry:n kanssa. Lotryyn voi tutustua lähemmin tämän numeron Yhdistysvieraspaikalla, jossa Lotryn puheenjohtaja Mikael Jämsänen kertoo yhdistyksestä.

Yhteistyömielin ja samalla sydämellisesti hyvää joulua ja onnellista tulevaa vuotta toivottaen,

Anna Lanas-Nevala
Kolmen pikkutyön äiti

Päätoimittaja
Lapsiperheet-lehti

Mistä aiheesta sinä haluaisit lukea Lapsiperheet-lehdestä?

Onko mielessäsi jokin epäkohta, joka pitäisi nostaa esille tai innostava tarina tai henkilö, joka ansaitsisi julkisuutta? Oletko järjestänyt tai harkitsemasi alueellasi toimintaa, jolle kaipaat näkyvyyttä? Kaipaatko yhteistoimintaa muiden aluevastaavien kanssa? Laita juttuvinkkisi päätoimittajalle
anna.lanas@gmail.com

Kotisivut ja keskustelupalsta päivitetty

Syksyn aikana Lapen jäsenten omalla keskustelupalstalla on laadittu

yhdistyksen tavoiteohjelma asioista, jotka tulisi korjata keväällä alkavalla hallituskaudella 2011-2015. Tätä tavoiteohjelmaa voit vapaasti käyttää tukena, kun olet yhteydessä eduskuntavaaliehdokkaisiin tai järjestät vaikka vaalipaneelia.

Rekisteröidy palstalle ja tule mukaan suunnittelemaan toimintaa! Haluamme mukaan juuri Sinut!

Avoimet tehtävät

Sähköisen uutiskirjeen kirjoittaja
Tehtävään kuuluu kirjoittaa ja lähettää uutiskirje yksinkertaisen verkkosivun avulla noin kerran kuukaudessa. Uutiskirjeen kirjoittaja toimii yhteis-

työssä hallituksen, lehden päätoimittajan ja yhdistyksen aktiivien kanssa.

Palautevastaava Palautevastaava vastaa yhdistyksen palautelaatikkoon tuleviin viesteihin, tarvittaessa hallituksen avustuksella.

Ota yhteyttä nykyiseen vastuuhenkilöön **Laura Hiltuseen**.

palaute@lape.fi

Aluevastaavia eri puolelle Suomea.
Tehtävään perehdytetään Aktiivin oppaan avulla ja tukea toimintaan saa yhteyshenkilöltä.

Ota yhteyttä aluetoiminnan yhteyshenkilöön **Janne Kylliin**.

p. 0400 904 414

tai janne.kylli@kolumbus.fi

Lapelaiset tapasivat Oulussa

Joukko lapelaisia tapasi keskustelutilaisuudessa Oulussa elokuussa. Tapaaminen oli avoin kaikille Lapen jäsenille. Rennossa kahvittelu- ja keskustelutilaisuudessa päätettiin muun muassa järjestää jatkossa säännöllisesti aluetapaamisia joka puolella maata. Lisäksi sovittiin keinoista tehdä yhdistyksen kotisivuista ja keskustelupalstasta entistä paremmin jäseniä palvelevat.

Lisäksi keskusteltiin Lapsiperheet-lehden tulevaisuudesta ja tulevasta edunvalvontatoiminnasta. Tapaamisen jälkeen osa joukosta jatkoi yhdessä syömään keskustan ruokaravintolaan.

Tiedotus kotisivujen ja keskustelupalstan päivityksestä

Lapen uudistuneet kotisivut on avattu vanhassa tutussa osoitteessa www.lape.fi.

Samassa yhteydessä uudistettiin myös jäsenten oma keskustelupalsta. Palsta on nyt entistä selkeämpi ja tarkoituksenmukaisempi. Palstalta löytyy edelleen keskustelujen lisäksi

myös muun muassa ohjeet jäsenetujen hyödyntämiseen. Syksyn aikana keskustelupalstalla on suunniteltu yhdistyksen vaalivaatimuksia hallituskaudelle 2011-2015.

Keskustelupalstan uudistuksen myötä vanhojenkin keskustelijoiden tulee rekisteröityä uudelleen. Tämä onnistuu helposti ja nopeasti, ja keskusteluihin pääsee osallistumaan heti rekisteröitymisen vahvistuttua.

Tietoa aluetapaamisista

Lape aloittaa uutena paikallistointimintana säännölliset aluetapaamiset. Aluevastaavat järjestävät kaikille avoimia keskustelutilaisuuksia omalla alueellaan kaksi kertaa vuodessa joko yhdessä tai yhteistyössä lähialueen aluevastaavan kanssa. Tilaisuuksissa keskustellaan kyseisen alueen lapsiperheitä koskettavista ongelmista sekä ideoidaan alueella järjestettävää toimintaa.

Idea uuteen toimintamalliin on lähtenyt aktiivien toiveista. Tarkoitus on helpottaa aluevastaavien verkostoitumista ja kannustaa toiminnan aloittamiseen ja laajentamiseen. Alueitoimijoille on lähetetty sähköpostitse ohjeet tapaamisen järjestämiseksi.

Mikäli olet kiinnostunut aluetapaamisista, tarkista kotisivuilta löytyvästä tapahtumakalenterista oman alueesi tapaamisajankohta tai ota yhteyttä alueesi yhteyshenkilöön. Vinkkejä tapaamisen järjestämiseen ja verkostoitumiseen saat aluetoiminnan yhteyshenkilöltä **Janne Kylliltä** p. 0400 904 414 tai janne.kylli@kolumbus.fi.

Uusi aluetoiminnan yhteyshenkilö

Lapen uutena aluetoiminnan yhteyshenkilönä on aloittanut espoolainen **Janne Kylli**. Aluetoiminnan yhteyshenkilön ensisijainen tehtävä on tukea aluevastaavia heidän toiminnassaan ja auttaa heitä verkostoitumaan toistensa kanssa. Aluetoiminnan yhteyshenkilöön voi lisäksi ottaa yhteyttä kuka tahansa Lapen jäsen, joka on kiinnostunut ryhtymään aluevastaavaksi. Aluevastaavat ilmoittavat yhteyshenkilölle muuttuvat yhteystietonsa. Yhteyshenkilöltä voi pyytää Aktiivin opasta.

Uusi päätoimittaja

Lapsiperheet-lehden uutena päätoimittajana on aloittanut **Anna Lananevala**. Päätoimittajaan voi olla yhteydessä juttuideoiden tiimoilta ja risujen tai ruusujen kanssa.

Lehteen otetaan avustajia ja ilmoitusmyyjiä

Lapsiperheet-lehti etsii avustajia mukaan lehdekokoon! Avustajatiimiinkävataan toimittajia ja ilmoitusmyyjiä.

Mikäli olet kiinnostunut avustajan tehtävistä, laita pieni esittely itsestäsi juttunäytteen kera päätoimittajalle anna.lanas@gmail.com. Julkaistuista jutuista maksetaan pieni palkkio.

Ilmoitusmyyntityö sopii pieneksi lisätienestiksi esimerkiksi kotivanhemmalle tai päätyön oheen. Ilmoitusmyyjille maksetaan provisiopalkkiota. Lisätietoja saa päätoimittajalta. ■

Livetapaamisen osallistujia elokuussa Oulussa, takarivi vasemmalta oikealla: Laura Hiltunen, Kaarina Torkkola, Anna Lananevala. Edessä Johanna Happonen.

Lapsiperheiden Etujärjestön tavoitteet hallituskaudelle 2011-15

Suomalainen perhepolitiikka ei kannusta lasten saamiseen. Synnytyistä edeltäviin ansiotuloihin perustuva äitiys- ja vanhempainrahasysteemi ohjaa naisia lykkäämään ensimmäisen lapsen hankkimisen sellaiseen elämänvaiheeseen, jolloin opinnot on suoritettu loppuun ja asema työelämässä turvattu. Tämä näkyy ensisynnyttäjien iän nousemisena reilusti yli biologisesti suosiollisimman iän.

Lapsilisien ja kotihoidontuen jälkeensäneisyys, työelämän ja päivähoitojärjestelmän jäykkyys, verotuksen lapsivähennysten puuttuminen sekä kohtuuttoman korkeat asumiskustannukset ja autoilun ja muun kulkemisen kalleus puolestaan nostavat perheiden kynnystä saada enemmän kuin kaksi lasta. Perheiden lapsimäärän keskiarvon pieneneminen on johtanut siihen, ettei työkään tulevien määrä riitä korvaamaan enää jatkossa eläkeikään tulevien määrää. Tästä johtuen työikäisten määrän ennustetaan pienenevän sekä absoluuttisesti että suhteessa kasvavaan vanhusväestöön. Tämä vaarantaa yhteiskunnan jatkuvuuden ja heikentää eläkkeiden ja sosiaaliturvan maksupohjaa.

Tulevaan hallitusohjelmaan tulee kirjata seuraavat syntyvyyttä, lapsiperheiden toimeentuloa ja lasten hyvinvointia edistävät toimenpiteet. Kirjatut tavoitteet tulee myös toteuttaa.

1. Kehitetään lasten päivähoitojärjestelmää paremmin lasten tarpeista lähtien

1.a) Kotihoidontuki nostetaan samalle tasolle kodin ulkopuolisen hoidon tuen kanssa. Alle kolmivuotiaalla lapsella on oltava todellinen mahdollisuus omien vanhempiensa antamaan hoitoon. Samalla yhtenäistetään nykyistä järjestelmää, jossa kuntalisät asettavat perheet epätasarvoiseen asemaan asuinpaikasta riippuen.

1.b) Päivähoidon maksujärjestelmää kehitetään siten, että perhe maksaa päivähoitopalveluista todellisen käytön mukaan. Tämä vähentää ns. turhaa käyttöä ja kannustaa vanhempia lyhentämään työaikaansa ja lisäämään perheen yhteistä aikaa.

1.c) Lasten hoitopäivän pituus rajoitetaan samaan tapaan kuin aikuisten suojelemiseksi on työaikalainsäädännössä määritelty työaika.

1.d) Päivähoidon ryhmäkoolle asetetaan lakisääteinen enimmäismäärä. Samalla hoidettavien lasten määrä suhteessa hoitajien määrään pienennetään niin, että alle kolmivuotiaita on ryhmässä 8–10 ja hoitajia on yksi kolmea lasta kohden. Alle kuusivuotiaiden ryhmässä ei tule olla yli 18 lasta ja hoitajia on oltava yksi kuutta lasta kohden.

Päivähoitoyksiköissä tulee myös olla koulutettuja sijaisia varalle, jotta suhdeluku ei ylitä sairaustapauksissa tai silloin kun osa-aikaiset lapset tulevat hoitoon yhtä aikaa. Melu- ja keskittymishaitat sekä lasten sairastavuus ovat suoraan verrannollisia lapsiryhmän kokoon.

2. Työn ja perheen yhteensovittamista helpotetaan

Nykyinen työ- ja perhepolitiikka kannustaa valitsemaan joko kokopäiväisen työssäkäynnin tai kokopäiväisen kotivanhemmuuden. Osa-aikatyön mahdollisuuksia lisätään. Osittaista hoitotukea työaikaansa lyhentävälle vanhemmille korotetaan tuntuvasti ja sitä maksetaan siihen saakka, kunnes lapsi täyttää 10 vuotta. Vanhempien tulee voida järjestää työaikaansa lyhentäminen myös siten, että molemmat lyhentävät työaikaansa samanaikaisesti ja saavat siitä korvauksen. Myös yrittäjillä on oltava mahdollisuus osa-aikaisen työn oikeuttamaan etuuteen. ▶▶▶

3. Kunnat velvoitetaan järjestämään lapsi-perheiden palvelut lain edellyttämälle tasolle

Tällä hetkellä lapsiperheet ovat neuvolapalveluiden, kouluterveydenhuollon sekä kotiavun suhteen eriarvoisessa asemassa. Kaikkia näitä palveluja säädellään kuitenkin lailla. Kunnat velvoitetaan takaamaan nämä lakisääteiset palvelut.

Toimenpiteitä seurataan ja järjestelyiden laiminlyönneistä rangaistaan kuntia sakolla. Kaikki nämä palvelut ovat tehokasta ennaltaehkäisevää perhetyötä.

4. Parannetaan lapsiperheiden toimeentuloa

4.a) Tuloverotuksen lapsivähennyksiä tarvitaan kompensoimaan niitä välillisiä veroja, joita lapsiperhe maksaa sitä enemmän, mitä enemmän perheessä on lapsia. Esimerkiksi perhekoon kasvaessa tarvittavan suuremman asunnon hankinta- ja käyttömenoista on niin suuri osa veroja, että perheillä ei yleensä ole varaa vaihtaa suurempaan asuntoon. Perhe siis joko asuu ahtaasti liian pienessä kodissa tai tyytyy toiveitansa pienempään lapsilukuun.

4.b) Lapsilisiä korotetaan 30 % isoihin lapsiperheisiin painottaen ja maksetaan kunnes lapsi täyttää 18 vuotta. Lapsilisillä tasataan lapsiperhevaiheessa elävillä lasten kulutusmenot, jotta lapsista johtuva kulutusmenojen kasvu ei rajoita vanhempien vapautta valita lapsilukuaan.

4.c) Opintotukeen otetaan käyttöön lapsikorotus. Perheen elatusvastuun määrä - sekä lapset, aikuiset, että vanhukset - otetaan huomioon lasten ja nuorten opintotuen tuloarvo- ja määrättäessä, jos tuloarvoista ei voi luopua kokonaan.

4.d) Perheen lasten ja nuorten työtulot tulee pitää erillään perheen tuloista silloin, kun määritellään esimerkiksi toimeentulotukea. Nuoren tulojen laskeminen mukaan perheen talouteen

haittaa nuoren taloudellista itsenäistymistä. Käytäntö myös ohjaa vähävaraisista oloista aikuistuvia nuoria tukiriippuvuuteen.

5. Kaikkia lakialoitteita arvioidaan siitä näkö-kulmasta, miten laki vaikuttaa lapsiin

Lapsia ja lapsiperheitä suoraan tai välillisesti koskettavia lakeja ja asetuksia laadittaessa on selvitettävä niiden vaikutukset lasten ja lapsiperheiden elämään ja arkeen. Selvitystyössä tulee kuulla lapsen fyysisen ja psyykkisen terveyden asiantuntijoita. Myös uudistusten taloudelliset vaikutukset erilaisten lapsiperheiden elämään ja toimeentuloon tulee kartoittaa riittävän tarkasti. Lasten saannista ja kasvatuksesta johtuvien lisämenojen kautta lapsiperheisiin kohdistuvien tulo- ja välillisten verokertymien seuranta tulee kehittää niin, että ne näkyvät verolakien valmistelussa ja hallituksen lakiesitysten perusteluissa osana toimeentulovaikutuksia.

6. Perusopetuksen laatu turvataan

Luokkien ryhmäkokoja rajataan ja tuki- ja erityisopetuksen resursseja lisätään. Suuret luokkakoot lisäävät oppilaiden keskittymisvaikeuksia ja käytöshäiriöitä sekä koulutuksesta ja yhteiskunnasta syrjäytymisen riskiä.

7. Perustetaan perheministeriö

Perheministeriön toimialaan tulisi kuulua verojen ja tukien yhteisvaikutusten huomiointi lapsiperheiden näkökulmasta, sekä nykyisen lainsäädännön uudistaminen lasten saamista, hoitamista ja kasvattamista tukeväksi. Aktiivisen ikärakennepolitiikan kannalta on tärkeää, että lapsiperhevaiheen toimeentulokysymykset käsitellään julkis-hallinnossa tietoisesti erillään eläkevaiheen toimeentulokysymyksistä. Tämä on tärkeää paitsi lapsiperhevaiheen toimeentulon, myös eläke- ja sosiaaliturvamenojen maksupohjan jatkuvuuden turvaamiseksi. ■

Epäkohdat motivoivat Janne Kyllin toimimaan

Janne Kylli vaihtoi perheensä kanssa paikkakuntaa. Harmistuessaan lapsiperheiden palveluiden karsimisesta, Janne intoutui mukaan Lapen toimintaan. Nyt Janne aloittelee tehtävässään aluetoiminnan yhteyshenkilönä.

Jannella on selkeä visio siitä, mitä alueella tulisi tehdä perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

– Haluaisin järjestää Espoossa foorumin, joka kokoontuisi säännöllisesti ja keskustelisi lapsiperheiden palveluista, hyvinvoinnista ja tulevista suunnitelmista. Mukana olisivat kaupungin virkamiehet, eri järjestöjen aktiivit ja päättävät luottamushenkilöt.

varmistaminen ja tekemättömät työt eivät painaisi vanhempien arkea.

Turha arastelu pois

Lapen aluetoiminnan yhteyshenkilönä Janne haluaa toimia viestinviejänä aluevastaavien ja Lapen hallituksen välillä. Hän näkee uuden roolinsa kannustavana taustatoimijana ja haluaa olla tukena uusille ja vanhoille aluevastaaville. Erityisesti Janne toivoo saavansa eri toiminta-alueiden ihmisiä saman pöydän ääreen keskustelemaan toiminnan kehittämistä.

– Samalla opin itsekkin muilta lapelaisilta, Janne arvelee tyytyväisenä.

Positiivinen ja toimelias yhteyshenkilö kannustaa aluevastaavia ja Lapen jäseniä tulemaan rohkeasti mukaan toimintaan. Jannen silmissä lapelaiset ovat yhdessä voima, jolla voidaan vaikuttaa ja nostaa asioita esille niin omissa kunnissa kuin valtakunnallisestikin.

– Voimia kaikkialle, meitä lapelaisia tarvitaan entistä enemmän!

Janne ei halua antaa toiminnan aloittamiseen liittyvän kynnyksen kiusata: – Jos jokin asia askarruttaa, niin ole ihmeessä yhteydessä, hän kehottaa ja jatkaa huolettomasti:

– Pyritään yhdessä selvittämään pulmat ja vaikka suunnittelemaan mukava lapelainen tapaaminen alueellasi! ■

Anna Lanas-Nevala

Espoolainen kahden lapsen isä Janne Kylli aloitti syksyllä uudessa tehtävässään Lapsiperheiden Etujärjestön aluetoiminnan yhteyshenkilönä. Lapen jäsenenä Janne on ollut jo kuusi vuotta, mutta aktiivinen toiminta aluevastaavana alkoi pari vuotta sitten, kun Janne perheineen muutti Helsingistä Espooseen.

– Minua alkoi nyppiä kuntien päätökset vähentää kaikkia lapsiperheille suunnattuja palveluita. Tämän seurauksena päätin liittyä aktiivisesti mukaan Lapen toimintaan.

Janne jakaa alueellaan Lapen esitteitä ja pyrkii saamaan aikaan keskustelua palveluista. Toimintaan innostunut Janne toivoo yhteistyötä muiden pääkaupunkiseudun lapelaisien kanssa.

– Olisin mielelläni mukana keskustelemassa lapsiperheiden arjesta ja hyvinvoinnista Lapen järjestämissä tilaisuuksissa ja yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Tätä kautta voitaisiin nostaa esille lapsiperheille tärkeitä asioita ja tuoda niitä lähelle päätöksentekijöitä.

Ajanpuute harmittaa

Suurimpina haasteina lapsiperheiden elämässä Janne pitää asumisen kalleutta ja kunnallisten palveluiden ja tukiverkkojen riittämättömyyttä. Yksi epäkohta menee perheenisän mielessä kuitenkin vielä näiden yli:

– Suurin haaste on ajan puute, erityisesti tyyppillisessä lapsiperheessä, jossa molemmat vanhemmat käyvät töissä.

Syy ajan puutteeseen löytyy Jannen mielestä asumisen kalleudesta.

– Vanhemmat ovat pakotettuja tekemään pidempää päivää hankkiakseen perheelle elannon ja mukavan kodin ja myös mahdollisuuden harrastuksiin tai laadukkaaseen vapaa-aikaan.

Ajanpuutteen Janne näkee laajana ongelmana, jonka ratkaiseminen vaatisi koko yhteiskunnalta reipasta ajattelutavan muutosta. Työnantajilta kaivattaisiin varmuutta pysyvistä työsuhteista ja toimeentulosta, jotta uran

Meidän perheen joulu

Kiire ja korkeat odotukset murentavat sen, ja yhdessäolo on sen sokeri ja suola. Äidit kertovat omin sanoin, mistä aineksista on leivottu *hyvä joulu*.

Joulu on tarkoitettu nautittavaksi ja jokainen nauttii omalla tavallaan. Mutta pakkopullasta leivottu joulu kiristää hartiat kramppiin ja vie yöunet. Joulun stressitekijöistä yksi nousee äitien pohdinnoissa kirkkaasti yli muiden: kiire.

– En koskaan ehdi siivota ennen joulua, käytän aattonaaton järjettömän määrän rahaa paniikkilahjoihin ja ruoka (jos sitä on) on takuuvarmasti eineksiä. Bonuksena iloisessa perhejuhlassa on itkuinen äiti, joka kokee taas kerran epäonnistuneensa, harmittelee **Anne**.

Suuremmalla kokoonpanolla myös muiden kiireiset aikataulut vaikuttavat kaikkiin.

– Viime vuosina meidänkin perheen joulu on kärsinyt hieman veljeni perheen kiireestä, kertoo **Piritta**. - Heillä on tapana käydä aattona sekä meidän vanhempien luona että loppuillasta sitten vaimon vanhemmilla. Näin ollen aaton ruokailu minun vanhemmillani on usein ollut kiireinen ja heidän aikatauluunsa sidottu pikatoimitus, josta olen itse ottanut kovastikin stressiä.

Kun resepti ei toimi, tarvitaan muutoksia

Niinan perheessä tuleva joulu tuo suuria muutoksia.

– Tämä joulu on ristiriitainen, koska päätimme pienen lapsen vanhempina aloittaa joulun viettämisen oman perheen kesken. Se pahoitti uusien mummujen ja pappojen mielen, kun eivät näe jouluna ainoaa lastenlastaan.

"Perhettä on aina paikalla enemmän tai vähemmän"

Haittapuolista huolimatta Niina tietää, että muutos on perheelle hyväksi.

– Tämä on nyt meidän oma uusi tapamme viettää joulu aivan rauhassa, ilman stressiä siitä, että täällä vilisee paljon ihmisiä ja kaikki on ruokittava ja majoitettava.

"Se jättää suuhun haikean onnellisen piparinmaun"

Elinan perheessä valmistaudutaan tänä jouluna kompromissiin. Toive tähän tuli omalta tyttäreltä. Nyt aatto aiotaan viettää kotona omalla porukalla, mutta sukua kutsutaan joulusaunaan ja puurolle joko ennen tai jälkeen joulun.

– Tulee se tuttu hulina ja hälinä, ja sitten se levollinen rauhoittuminen omaan kotiin ja oman perheen pariin, Elina pohtii tyytyväisenä.

Joulu omien patojen äärellä

Anne-Mari haaveilee mummujen ja pappojen kutsumisesta viettämään joulua Anne-Marin perheen kotiin.

– Jos vain jaksan, niin tekisin itse ruuat ja herkut. Kaikki voisivat koontua meille pöydän ääreen ja saisin koristella pöydän kuten haluan.

Anne-Mari haluaisi kuitenkin jatkaa lastensa kanssa entisiä perinteitä, joihin kuuluvat muun muassa paljon itse tehtyä ruokaa, kynttilöitä, lautapelejä, joulumusiikkia, aaton lastenohjelmat ja joulusauna.

Kiireestä ja odotuksista kärsinyt Anne on pari vuotta sitten lanseerannut uuden joulurauha-käsitteen. Sen mukaan kaiken joulun valmisteluun liittyvän hässäkän ja stressin on loputtava aatonaattona klo 22.00.

– Tuolloin minä lämmitän itselleni glögin ja laitan joululaulut soimaan. Ne asiat, jotka siihen mennessä ovat jääneet tekemättä, saavat säädä silleen.

Jos kaikkia lahjoja ei ole ehditty paketoita, niin ne voi kääreistä Alepan muovipussiin tai tunkea kuusen alle ilman käärettä. Minä juon glögiä ja rauhoitun jouluun. Ja kaikilla on varmasti kivempaa, kun äiti ei ole koko joulua kireä kuin viulun kieli.

Järjestely on osa joulusta nauttimista

Sannalta reissaamiset tai isännöimispaikneet eivät syö joulun iloa, koska joulun saa viettää perhekeskeisesti ja järjestelyt ja ihmisvilinä tuntuvat mukavilta.

Myös **Jenni** kertoo perheensä rauhallisista joulurutiineista hyvillä mielin.

– Olemme aina saaneet itse päättää kumpaan mummolaan menemme ja ikinä ei toisen mummolan väki siitä ole suuttunut. Olemme myös harkinneet joulun viettoa kotona, mutta ainakin näin yhden lapsen kanssa on mukava viettää joulua isommalla porukalla.

Siitä huolimatta että jouluaattoa ei vietetä kotona, laittaa Jenni joulun kotiin heti joulukuun alussa.

On ihanaa, kun koko joulukuun ajan kotonakin valitsee se ihana joululainen tunnelma ja tuoksu.

Ruoka, yhdessäolo ja kiireettömyys sen tekevät

– Joulun parhaita hetkiä ovat aina yhdessäolo, hyvä ruoka ja joulusauna,

sekä lapsen uskomaton jännitys ja hilitön ilo, pohtii Sanni.

– Perhettä on aina paikalla enemmän tai vähemmän, ja nykyisin jokainen ostaa jotain tai valmistaa oman bravuurinsa. Näin kenellekään ei kasaudu liikaa hommia tehtäväksi.

Lauran perheessä vietetään joulua kahtena päivänä: ensin kotona ja sitten toisessa mummolassa. Vakiintunut käytäntö on mukava, koska ei tarvitse vääntää kättä joka vuosi siitä mitä tehdään.

– Lisäbonuksena on se, että lasten lahjat jakaantuvat kahdelle päivälle, jolloin lahjaähky ei pääse iskemään niin pahasti, Laura vinkkaa.

– Pikkuhiljaa olen myös opetellut kohtuullistamaan jouluruuan määrää. Perinteisesti anoppi on tuonut kinkun tullessaan, mikä on helpottanut minun osaani. Helppouden nimissä tulee myös hyödynnettyä valmistaikinoita leipomisessa. Pipareita leivotaan lähinnä siksi, että muksut tykkäävät hommasta, Laura kertoo.

Hyvä joulu tuntuu kihelmöintiä vatsanpohjassa jo monta päivää ennen aattoa. Se tuoksu tullessaan kuusenneulasilta. Hyvä joulu rentouttaa hartiat kynttilänvalossa hellien, ja täyttää vatsan naurulla ja onnella. Se jättää suuhun haikean onnellisen piparinmaun. ■

Anna Lanas-Nevala

Yhdistysvieraana Lasten Oikeuksien Tuki Ry eli Lotry

Edustamassa yhdistyksen puheenjohtaja Mikael Jämsänen

Mikä on yhdistyksen tarkoitus?

Nimensä mukaisesti Lasten Oikeuksien Tuki Ry toimii lasten oikeuksien puolesta. Yhdistys kunnioittaa YK:n yleissopimusta lapsen oikeuksista ja pyrkii myös samalla kasvattamaan sopimuksen merkitystä tehtäessä päätöksiä, jotka koskevat lapsen etua. Yhdistys toimii tiiviisti muiden lapsi- ja perhejärjestöjen kanssa tarkoituksenaan yhdessä parantaa lapsen oikeuksia.

Millaista toimintaa yhdistyksellä on ollut?

Yhdistys pyrkii aktiivisesti järjestämään tapahtumia, jossa tuomme lapsen oikeuksia esille. Ajatuksena, että toisimme lapsen oikeudet lähemmäksi ihmisten arkea ja elämää. Edessä on myös toiminnan kehittäminen valtakunnalliseksi. Tarkoituksena on avata ympäri Suomea aluetoimistoja, jotka ovat aktiivisesti mukana toiminnan kehittämisessä. Pyrimme myös tekemään kaikkien kanssa tiivistä yhteistyötä, jotta kehittäminen ja keskustelu olisi mahdollisimman tehokasta.

Millä tavoin yhdistyksen toimintaan voi osallistua?

Toimintaan voi lähteä mukaan vapaaehtoisena ja sitä kautta osallistua aktiiviseen toimintaan lasten parissa. Erityisesti tapahtumat tarvitsevat vapaaehtoisia ohjaamaan toimintaa paikan päällä, jakamaan tietoa lapsen oikeuksista ja olemaan lähellä ihmisiä. Olemalla lähellä ihmisten arkea,

voimme kuulla myös niitä arjen huolia, joissa mahdollisesti lapsen oikeudet jäävät toteutumatta.

Mitkä ovat yhdistyksen näkemyksen mukaan suurimpia haasteita tällä hetkellä?

Suurimpia haasteita on yhteistyön parantaminen. Valtakunnallisesti järjestöjen kesken tulisi olla tiiviimpää yhteistyötä ja koordinoitua toimintaa. Uhka on, että yhteiskunta ei hyödynnä olemassa olevaa kenttää, vaan suunnataan yksityistämiseen, jolloin palveluista tulee maksullisia eikä apu tavoita ihmisiä konkreettisesti. Jokainen on tärkeä kehityksessä ja ketjun tulisi olla yhteneväinen alhaalta ylös aina päätäjiin asti, jotta asioita voitaisiin kehittää tehokkaasti.

Erityisen tärkeänä pidän myös sitä, että perustettaisiin pesti lapsiministerille, jolla olisi konkreettinen vaikutus edustaa suomen 2.3 miljoona perheeseen kuuluvaa ihmistä ja edistää heidän asioitaan.

Millaista yhteistyötä yhdistys toivoisi muiden yhdistysten tai tahojen kanssa?

Tarvitaan selkeämpi yhteistyömalli, jossa kaikkien tärkein tavoite on perheiden ongelmien ennaltaehkäisy ja auttaminen, mutta ennen kaikkea lapsen hyvinvointi. Kaupungit ja kunnat tulisi saada osaksi mukaan uuden toimintamallin kehittämistä, jolloin palvelu ja apu olisivat nopeasti saatavilla. Yhteistyön tulisi olla organisoitua, jolloin kohdistaisimme voimat oikeisiin asioihin. ■

Joulu on taas

Meidän perheellä ei oikeastaan ole olemassa mitään joulunviettotraditioita. Olemme viettäneet joulun vuoroin kotona ja vuoroin vieraisissa, milloin milläkin kokoonpanolla. Joskus on käyty saunassa ja haudoilla ja joulupukki on tullut laulattamaan lapset, toisinaan taas olemme viuhtoneet kiitolaukkaa kyläpaikasta toiseen ja kiireinen pukki on jättänyt lahjat Ikean sinisessä kassissa oven taakse.

Omassa lapsuudessa joulukuvio oli hyvin selvä, muuttumaton ja turvallinen. Siksi tämä juurettomuus vähän häiritsee. Paljon enemmän häiritsee kuitenkin se, että en koskaan osaa tehdä sellaista joulua kuin haluaisin. Perheemme ainut pysyvä ja muuttumaton joulutraditio on se, että äiti menettää hermonsä joka vuosi.

Ihailen ja kadehdin ihmisiä, jotka pystyvät suunnittelemaan ja aikatauluttamaan jouluvalmistelunsa hyvissä ajoin – ja vieläpä pysyvät suunnitelmassaan. En koskaan unohda työkaiveria, joka eräänä lokakuun päivänä huokaisi kahvipöydässä tyytyväisenä, että nyt on kaikki joululahjat hankittu ja paketoitu. Siis lokakuussa. Minä en veny moiseen edes haaveissani. Minä olen niitä äitejä, jotka hikisenä ja hengästyneenä pinkovat hiukan myöhässä koulun joulujuhlaan käsissään hätäinen hyasintti ja kasvoillaan ilme, jonka on tarkoitus osoittaa, että en toki ostanut tätä viisi minuuttia sitten Siwasta.

Unelmajoulussani koti on siisti ja tuoksua puhtaalle, ruoka on alusta asti itse tehtyä ja hyvää, lahjat ovat saajilleen mieluisia ja kunnosti paketoituja. Hyvällä maulla jouluiseksi koristellussa kodissa vallitsee rauha ja ihmisillä hyvä tahto.

Mitä suuremmat suunnitelmat minulla on joulua varten, sitä varmemmin menen niiden kanssa ryskyen metsään. Olen kerran pillah-

nut ruuhkabussissa lohduttomaan, hysteriseen itkuun pari päivää ennen joulua, kun tajusin, että en enää ehdi tehdä piparkakkutaloa.

Onneksi toisenlaisiakin jouluja on ollut. Muistelen lämmöllä viime vuosituhannen viimeistä joulua, jolloin odotin viimeisilläni raskaana toista lastani. Meillä ei ollut mitään suunnitelmia jouluksi. Kukaan ei tullut meille, eikä

”Se on kuitenkin meidän joulu!”

kukaan odottanut meitä kylään, koska oli mahdollista, että voisin synnyttää kyläpaikan huolellisesti siivottuun eteiseen. Nautimme rauhasta ja hiljaisuudesta, söimme kun tuli nälkä ja availimme paketteja aina kun tuntui siltä, että nyt olisi hyvä hetki avata paketti. Mikä ihana kiireettömyys, suunnittelemattomuus ja rauha!

Ehkä meidän perheemme joulun taika ei olekaan sisustuslehtien kiiltävän puhdas ja sadoin elävin kynttilöin koristeltu olohuone (joka olisikin merkittävä paloturvallisuusriski)? Ehkä meidän hyvän mielen joulutraditiomme voisi olla rento tunnelma ja iloinen yhdessäolo. Mitä sitten, jos joulumme koostuu einesruuista, sähkövaloista, huolimattomasti siivotuista nurkista ja täydellisestä suunnittelemattomuudesta? Se on kuitenkin meidän joulu!

Jouluun on aikaa enää joitakin viikkoja. En ole vielä yhtäkään suunnitelmaa tehnyt sen varalle. Tällä kertaa en aio stressata siitä. (Stressaan kuitenkin, mutta toivottavasti vähemmän kuin aikaisemmin.)

Jännää nähdä, millainen meidän joulusta tällä kertaa tulee. Leppoosaa ja oman näköistä joulua itse kullekin! ■

Anne Soini

Jos vastaanottajaa ei tavoiteta
pyydämme palauttamaan osoitteeseen
Lapsiperheiden Etujärjestö r.y.
Anne Liias
Sorvarintie 6
37830 VIIALA

Aluevastaavat

Aluevastaavat toimivat Lapsiperheiden Etujärjestön alueellisina yhteyshenkilöinä. Jos sinulla on ideoita tai toivomuksia, joita haluaisit toteuttaa omalla alueellasi, ota yhteyttä oman paikkakuntasi vastaavaan.

Jos oma alueesi puuttuu listalta ja olisit itse halukas tarjoutumaan aluevastaavaksi, ota yhteyttä aluetoiminnan yhteyshenkilöön.

Ruotsinkielisten yhteyshenkilö

Henrietta Janhonen
0500 887 383
henrietta.janhonen@hotmail.com

Aluetoiminnan yhteyshenkilö

Janne Kylli
0400 904 414
janne.kylli@kolumbus.fi

ESPOO

Janne Kylli
0400 904 414
janne.kylli@kolumbus.fi

ETELÄ-PIRKANMAA

Susanna Saxberg-Tesmala
044 013 0801
sax.original@olen.to

HAAPAJÄRVI

Kaarina Torkkkola
040 836 7320
kaarina.torkkola@haapajarvi.fi

HAUKIPUDAS

Emilia Jääskeläinen
emilia_jii@yahoo.com

HELSINKI

Salla Sieranen
044 074 5850
salla.sieranen@gmail.com

Reetta Holmberg

045 131 6563
reettanen@gmail.com

JOENSUU

Aila Tuohi-Hirvonen
040 534 7153
a.tuohi@luukku.com

KAARINA

Katrin Ronkainen
0500 705 082
katrin-kristiina.ronkainen@pp.inet.fi

KAUHAVA-LAPUA

Sari Salomaa
050 588 6960
sari.salomaa@nic.fi

KEMPELE

Anna Lanas-Nevala
044 317 1282
anna.lanas@googlegmail.com

Johanna Harmainen

johanna.harmainen@gmail.com

KIRKKONUMMI-SIUNTIO-INKOO

Virpi Miettinen
050 366 9109
virpo@sci.fi

KUOPIO

Katja Koivistoinen
0400 808 329
koivistoinen.katja@gmail.com

MÄNTSÄLÄ

Eija Hynninen
050 593 9683
eija.hynninen@pp.inet.fi

NURMIJÄRVI

Virpi Korhonen
0400 697 973
virpi.m.korhonen@helsinki.fi

PIETARSAARI

Anna-Maria Pokela
050 353 8911
ansku.pokela@multi.fi

PORVOO

Henrietta Janhonen
0500 887 383
henrietta.janhonen@hotmail.com

Sanna Hamström

050 595 7410
sannahamstrom@gmail.com

RAAHE

Anna Pärkkä
044 022 7711
parkka@suomi24.fi

RISTIINA

Tiina Tähtinen
040 412 0420
tahtiina@gmail.com

ROVANIEMI

Roberta Fabritius
044 540 2727
rfabritius@gmail.com

SALO

Elina Seitz
041 437 2423
elinaseitz@gmail.com

TURKU

Tiina Piha
tiina.piha@aopro.fi

VANTAA

Johanna Happonen
johanna.happonen@netti.fi